

ID-DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Id-Dipartiment tal-Kurrikulu u l-eLearning
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv
L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2012

Rotta 1

IR-RABA' SENA

IL-MALTI

IL-HIN: Saghtejn

L-Isem : _____

Il-Klassi : _____

GĦALL-UŻU TAL-GĦALLIEMA:

L-ISKEMA TAL-MARKI

Il-Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	TOTAL
Il-Marki	18	28	12	12	30	100
Il-Marki tal-istudent/a						

KUMMENTI

Bħal tal-qubbajt

Waqft inħares lejn tal-qubbajt fil-festa tar-raħal. Xwejjah kellu plattina f'idejh u beda jħajjar lin-nies li kienu għaddejjin biex iduqu l-qubbajt u wara jixtru xi biċċa. (*par. 1*)

Kien hemm min baqa' għaddej, aljenat lanqas biss ħares lejn il-plattina. Kien hemm min għamel sinjal b'idejh li ma riedx jixtri. Kien hemm min ħares imma ma ppruvax iduq. Imma kien hemm min waqaf u daq u l-ħlewwa tal-qubbajt ħassha tajba u xtara biċċa. U kellu mitt sena sakemm imur id-dar biex jibda jqatta' u jiekol minn dik il-ħlewwa! (*par. 2*)

Meta tiekol xi biċċa qubbajt tibqa' għal ħafna ħin tħoss il-ħlewwa u t-tjubija tal-biċċa li tkun kilt. Jekk tiġik tajba, tikelha waħdek u tibqa' ġgħorr il-piż taz-zokkor għal ħafna snin! U jekk il-biċċa qubbajt tkun xi ftit iebsa, tissogra tkisser xi darsa jew il-mili tagħha! U holl xagħrek u ġib iż-żejt għall-uġiġħ! (*par. 3*)

U bdejt naħseb. Kos, tajjeb kieku l-affarijiet tal-ħajja tista' dduqhom qabel! (*par. 4*)

(addattament minn kitba li dehret f'*RM2000-Lil Fbiebna* ta' Marzu 2011)

1. Aghzel it-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal taħtha: (6)

- i. L-awtur waqaf iħares lejn (l-istatwa, l-arblu, tal-qubbajt).
- ii. Ix-xwejjah beda jħajjar lin-nies biex (jixtru l-qubbajt, iduqu l-qubbajt, iduqu u jixtru l-qubbajt).
- iii. Il-qubbajt kien ġo (plattina, basket, kikkra).

2. Mis-silta sib u iktib il-kelma li jonqos: (6)

- i. Kien hemm min kien a _____ u lanqas ħares lejn il-plattina.
- ii. Kien hemm min wera li ma riedx jixtri billi għamel s _____ b'idejh.
- iii. Kien hemm min daq il-ħ _____ tal-qubbajt.

3. Wieġeb il-mistoqsijiet:

i. X'tibqa' t'hoos meta dduq xi biċċa qubbajt?

ii. X'jista' jiġrilek jekk il-qubbajt ikun iebes?

iii. X'nitgħallmu minn din is-silta?

B. Lingwa

(28 marka)

1. Erga' iktib din is-silta bil-punteggjatura f'postha. (8)

issa hallini nagħmel jien qalet tona lil gużepi meta ddeċidew li jmorru l-indja

2. Qabbel **Kolonna A** ma' **Kolonna B** halli tkompli s-sentenzi b'hal fl-eżempju: (6)

Kolonna A		Kolonna B	
1	Mark		jew inkella ma toħroġx mal-ħbieb.
2	Miriam mhix tifla ħażina		meta morna ngħumu.
3	Jew tistudja		għaliex ma kontx niflaħ.
4	L-ewwel mort <i>Baystreet</i>		kieku rbaħt is- <i>Super 5</i> .
5	Lil ziti rajtha l-aħħar	1	u Mario marru l-Belt.
6	Kont insiefer		imbagħad dhalt rajt film.
7	Nhar it-Tlieta ma mortx il-laqgħa		izda lanqas hi xi qaddisa.

3. Komplj dawn is-sentenzi billi tagħmel sinjal taħt il-kelma t-tajba bħal fl-eżempju:

- i. Żlaqt (fuq, taħt, wara) qoxra ta' banana.
- ii. Irbahna l-logħba għaliex lgħabna (tajba, tajjeb, ħazin).
- iii. (Wara, Fuq, Quddiem) xeni bħal dawn tiskanta.
- iv. Il-ġuvni wegġa' (serju, serjament, serjissimu).
- v. Xogħol li jsir kif (mar mar, ġie ġie, sejjer sejjer) ma jservi għalxejn.
- vi. F'din is-sala (hawn, hemm, hemmhekk) hafna umdità.
- vii. Dan l-aħħar qiegħed ikollna bosta immigranti li qegħdin jidhlu Malta (irregolari, regolarment, irregolarment).

4. Sib raġuni oħra minflok dik li hemm bħal fl-eżempju:

(8)

- i. Meta wasalt l-iskola, is-surmast kien diġà beda t-talba.

Meta wasalt l-iskola, is-surmast kien diġà qara l-avviż.

- ii. Marija ma ħarġitx għax riedet tiekol.

Marija ma ħarġitx għax _____.

- iii. Mark ma lagħabx tajjeb għax ma kienx ittrenja sew.

Mark ma lagħabx tajjeb għax _____.

- iv. Daniel ma riedx jaqra għax kien jistħi.

Daniel ma riedx jaqra għax _____.

- v. Kont ilni ma nara lil Anna aktar minn sena.

_____ lil Anna aktar minn sena.

Imla l-vojt bil-kelma t-tajba mill-kaxxa halli tkompli dan ir-rapport f'gazzetta.

MARA MAQTULA MINN KELB IL-BAĦAR

Il-gimgha l-oħra ssejhu suldati u _____ tal-Protezzjoni Ċivili biex _____ kelb il-baħar li attakka u qatel mara li kienet qiegħda tghum fil-bajja tax-Xlendi, Ghawdex. Il-mara, turista Ingliza ta' 57 sena, inqatlet taħt għajnejn żewġha li kien qiegħed jgħum ftit _____ 'l bogħod minnha. Il-_____ ntalab iżomm 'il bogħod mill-inħawi. _____ għall-pulizija qal li l-marki tal-gidma fuq il-katavru jindikaw li l-kelb il-baħar hu wieħed kbir. Il-_____ tal-klieb il-baħar mhix daqstant komuni fl-ibħra ta' madwar il-gżejjer Maltin.

pubbliku, membri, Kelliemi, jikkaċċjaw, preżenza,
metri

i. Proża

Ir-Raġel tal-Klieb

Il-klieb bdew jżiedu minn żmien għal iehor. Kien joħroġ kmieni filgħodu, xkora battala taħt abtu, u jfittex bir-reqqa madwaru. Fil-laned taż-żibel kien hemm dejjem il-loqom tal-ħobż, forsi bċejjeċ tal-laħam u xi għadam, kull fdal ta' kull xorta ta' ikel mormi. Fit-toroq ukoll in-nies ma tagħtix kas tal-liġijiet tal-indafa u tixhet, b'xorti tajba, l-ikel li ma tridx.

Nies oħrajn kienu qalbhom ħanina: fuq wiċċ il-landa biswit il-bieb kienu jidher li karta ta' gazzetta u jqieghdu fuqha l-fdal tal-ikel, mifrud mill-bqija tal-iskart. U hemm kienet tasal l-iġjene tal-bhejjem. Xi drabi l-annimali tat-triq kienu jkunu laħqu għamlu ħerba u l-laned jitbattlu fuq il-bankina. Xi ġirien kienu jafuh sewwa lir-raġel u meta jfettlilhom kienu jiftakru fih.

(silta minn **Ir-Ragel tal-Klieb** ta' Oliver Friggieri)

Aghzel l-ahjar twegiba billi taghmel sinjal taħtha: (6)

- (a) Ir-raġel fi xhin kien joħroġ jiġbor l-ikel għall-klieb?
 - i. Ir-raġel kien joħroġ jiġbor l-ikel għall-klieb filgħodu.
 - ii. Ir-raġel kien joħroġ jiġbor l-ikel għall-klieb filgħaxija.
- (b) Għaliex xi nies kienu qalbhom ħanina?
 - i. Kienu qalbhom ħanina għax fuq gazzetta kienu jqieghdu l-ikel.
 - ii. Kienu qalbhom ħanina għax kienu jagħtu xi flus lir-raġel.
- (ċ) X'taħseb li tfisser “meta jfettlilhom kienu jiftakru fih”?
 - i. Tfisser li meta jfettlilhom iċemplulu.
 - ii. Tfisser li meta jfettlilhom iħallulu xi ikel għall-klieb.

ii. Poezija

Maz-zuntier tal-knisja ż-żgħira
f'nofs il-wied ta' San Niklaw
kif iddoqq l-Ave Marija
kienu jinżlu l-mogħoż jirgħaw
kienu jinżlu
żewġ namrati
jinnamraw.

(strofa minn **San Niklaw** ta' Joe Friggieri)

Aghzel it-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal taħtha:

- (a) Il-knisja ż-żgħira tinsab (fi triq, go wied, fuq għolja).
- (b) Il-wied jismu (Wied Qirda, San Ġorġ, San Niklaw).
- (ċ) Il-mogħoż kienu jinżlu jirgħaw kif iddoqq (il-banda, l-Ave Marija, il-Glorja).
- (d) Fil-wied kienu jinżlu wkoll (żewġ namrati, il-baqar, żewġ kaċċaturi).
- (e) Il-kelma *jirgħaw* tfisser (jieklu u jinħaslu, jieklu u jorqdu, jimirħu u jieklu).
- (f) Il-kelma li tirrima ma' *San Niklaw* hi (jinżlu, Ave Marija, jirgħaw).

E. Kitba ta' sentenzi / paragrafi	(30 marka)
-----------------------------------	------------

1. Qiegħed in-numri minn 2 sa 6 hdejn il-paragrafi halli tkompli t-tagħrif f'rivista dwar Għawdex. (10)

'Il ġewwa mill-kosta wieħed jara għelieqi mtarrġa.	
L-ebda turista m'għandu jiġi Malta mingħajr ma jmur daqsxejn sa Għawdex.	1
Għawdex fih ukoll kosta tal-għaġeb. L-ilma baħar haffer go fiha hnejjiet, gherien u xtut imrammla.	
Mur Għawdex u żgur li ma jiddispjaċikx!	
Għawdex hi gżira bi tliet għoljiet kburin, knejjes kbar daqs dinja u widien b'mitt elf fjura selvaġġa.	
U f'nofs l-għelieqi hemm il-belt Victoria li minnha joħorġu toroq li jehduk f'kull rokna tal-gżira.	

U

2. Ikteb madwar **200** kelma dwar **wiehed** minn dawn fuq karta separata. In
kliem fil-parentesi jista' jghinek: (20)

i. **L-isports.** (sahha tal-gisem u tal-mohh; izommna 'l bogħod mill-mard u mid-droga; isahhilna l-karattru; liema sports nipprattika? fejn?; ma' min?; meta?)

Jew

ii. **Id-droga.** (problema li f'pajjizna qed tikber; tipi ta' droga; min jehodha l-aktar?; il-*peer pressure*; id-droga u s-serq/qtil; fejn tista' ssib l-ghajnuna).